

Kā lietot e-parakstu un nekad neredzēt lodziņā kazu

lekcija
ar praktiskiem
piemēriem
un risinājumiem

Vēsture

1999. gada 13. decembrī pieņemta ES elektronisko parakstu direktīva, kas nosaka galvenos principus elektroniskā paraksta izmantošanā

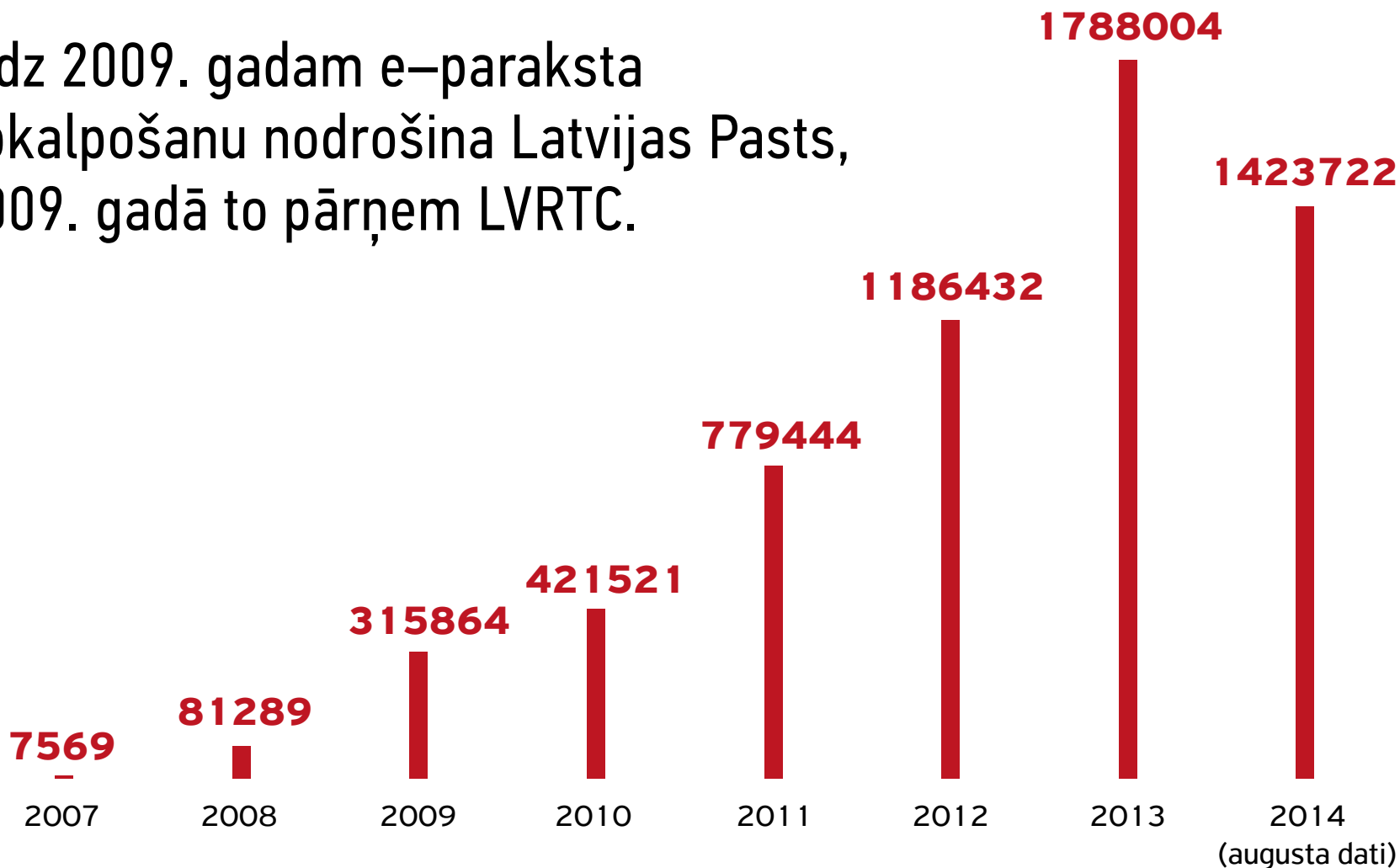
2006. gada 4. oktobrī Latvijā sāk strādāt www.e-me.lv un izsniegta pirmā e-paraksta viedkarte.

2012. gada 1. aprīlī Latvijā ieviestas eID kartes

2012. gada 23. aprīlī Sergejs Bižāns paraksta pirmo dokumentu ar e-parakstu

Lietošanas intensitāte

Līdz 2009. gadam e-paraksta apkalpošanu nodrošina Latvijas Pasts, 2009. gadā to pārņem LVRTC.

Avots: LVRTC

Kas ir elektroniskais paraksts

Cilvēka paraksts elektroniskajā vidē,
kuram ir juridisks spēks.

Parakstītam dokumentam ir tāds pats juridiskais spēks
kā uz papīra parakstītam dokumentam.

e–parakstītam dokumentam ir juridisks spēks
tikai elektroniskā veidā.

Likumdošana

Elektronisko dokumentu likums (pēdējie grozījumi 2009. gadā)

Dokumentu juridiskā spēka likums (pēdējie grozījumi 2010. gadā)

473. MK noteikumi par elektronisko dokumentu izstrādi un apriti (pēdējie grozījumi 2012. gadā)

171. MK noteikumi par to, kā iestādes ievieto informāciju internetā (pēdējie grozījumi 2013. gadā)

Kur nevar izmantot e-parakstu

Radot vai nododot tiesības uz nekustamo īpašumu
(izņemot nomāšanas tiesības)

Galvojumiem un ķīlas nodrošinājumiem, bet tikai teorētiski

Ģimenes un mantojumu jautājumos

Līgumu slēgšanas gadījumos, ja likums neļauj
tos apliecināt vienīgi ar abu pušu parakstiem

(Elektronisko dokumentu likums, II nodaļas 6. pants)

Problēmas e-parakstu

Tehniski nesaprot, kā e-parakstu pieņemt un ko ar to darīt

Teorētiski ierobežojumi saistībā ar darbošanos ārpus Latvijas

eDOC vs. PDF (PDF/A standarts, par to vēlāk pie praktiskām lietām)

Ne vienmēr vajag e-parakstu

E-parakstu veidi

virtuālais e-paraksts

paraksts eID kartē

virtuālais e-paraksts

Viss notiek caur eparaksts.lv

Obligāti nav nepieciešams fizisks gadžets (karte, lasītājs)

Vienmēr papildus nepieciešama vēl viena autentifikācija ar kādu trešo pusi (eID, banka, utt.)

Jāatceras tieši 8 simbolus garš pinkods un vēl tās paroles un pinkodi, kas ir trešās autentifikācijas pusei

Nevar parakstīt bez laika zīmoga (Čau, Kiril!)

eID karte

Noder arī kā personu apliecinošs dokuments

Bez maksas tiek piešķirtas 120 parakstīšanās reizes

Citi izstrādātāji var piedāvāt savas parakstīšanas programmas vai iekļaut tajās iespējas (Acrobat)

Vajadzīgs dators ar USB portu, kartes lasītājs

Jāatceras divi pinkodi. Obligāti. Divi.

Kā tikt līdz e-parakstam

labi

Jebkurā PMLP nodaļā izņem eID karti vai, ja tā ir izņemta, piesakies uz e-parakstu

čakars

Reģistrējies kā **mkods.lv** lietotājs gandrīz visos LMT centros ar savu mobilo tālruni (nav jābūt LMT klientam)

vai

kļūsti **SEB** bankas klients

obligāti

reģistrējies **eparaksts.lv**

Kā tikt līdz e-parakstam

JAUNA LIETOTĀJA AUTENTIFIKĀCIJA

Sveicināts virtuālā eParaksta klient!

Lai sāktu lietot virtuālo eParakstu, lūdzam atkārtoti apliecināt savu identitāti ar kādu no zemāk redzamajiem autentifikācijas rīkiem. Ja Jums nav pieejams neviens no tiem, sazinieties ar klientu apkalpošanas dienestu pa e-pastu eparaksts@eparaksts.lv.

IZVĒLIETIES AUTENTIFICĒŠANĀS VEIDU

VIEDKARTE ▶

MOBILAIS KODS ▶

SEB ▶

Kā tikt līdz e-parakstam

PIN kods (Tieši 8 simboli ! Jāiekļauj gan burti, gan cipari.) *:

Rādīt šeit PIN kodu

PIN kods atkārtoti *:

Prasības un ieteikumi paroles drošībai

1. Atgādinām, ka lietotājs pats ir atbildīgs par savas paroles slepenību.
2. Parolei ir jābūt vismaz 8 simbolus garai.
3. Parolei ir jāsaturs gan lielie burti, gan mazie burti.
4. Parolei ir jāsaturs vismaz 1 cipars.
5. Parolei ir jāsaturs vismaz 1 speciālais simbols (@#! u.c.).
6. Parole nedrīkst būt tāda pati kā iepriekšējās piecas paroles.
7. Nav ieteicams izmantot paroli, kas tiek izmantota arī citās interneta vietnēs.
8. Paroli vēlams mainīt vismaz reizi 120 dienās.

Parakstīšana praksē

eDOC vs. PDF

Veiksmi lietošanā!

